

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Зернові ресурси

Спеціальність	181 Харчові технології	обов'язковість дисципліни	вибіркова
Освітня програма	Харчові технології	факультет	Переробних і харчових виробництв
Освітній рівень	Перший (бакалавр)	кафедра	Технології хлібопродуктів і кондитерських виробів

ВИКЛАДАЧ

Гавриш Тетяна Володимирівна

Вища освіта – спеціальності: інженер технолог громадського харчування
Науковий ступінь-кандидат технічних наук 05.18.01 – технологія хлібопекарських продуктів та харчових концентратів
Досвід роботи – 19 років

телефон	0661758947	Електронна пошта	gavrishtanya@ukr.net	дистанційна підтримка	Google Meet

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	надання студентам ґрунтовних знань з особливостей морфології насіння та плодів різних культур, хімічного складу та особливостей використання у різних галузях промисловості
Формат	лекції, лабораторні заняття, самостійна робота, командна робота

Специфічні результати навчання і форми їх контролю	Результати полягають у визначенні основних особливостей будови та хімічного складу різних зернових культур, вивченні їх фізико-механічних властивостей та особливостей зберігання та використання. Після вивчення дисципліни студенти повинні знати систематику та класифікацію різних видів зернових та зернобобових культур; особливості будови та хімічного складу насіння та плодів різних культур; умови зберігання та особливості використання плодів та насіння різних культур; методи визначення показників якості зерна
Обсяг і форми контролю	Зкредити ECTS (90 годин): 12 годин лекції, 18 годин-практичні; модульний контроль; підсумковий контроль – залік
Вимоги викладача	Вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	Згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компет енції	K01. Знання і розуміння предметної області та професійної діяльності K02. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. K03. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість. K04. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій. K05. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел. K06. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. K09. Навички здійснення безпечної діяльності. K10. Прагнення до збереження навколишнього середовища. K17. Здатність організовувати та проводити контроль якості і безпечності сировини, напівфабрикатів та харчових продуктів із застосуванням сучасних методів. K18. Здатність забезпечувати якість і безпеку продукції на основі відповідних стандартів та у межах систем управління безпечністю харчових продуктів під час їх виробництва і реалізації.	Програмні результати навчання	ПР01. Знати і розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі харчових технологій. ПР02. Виявляти творчу ініціативу та підвищувати свій професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти. ПР03. Уміти застосовувати інформаційні та комунікаційні технології для інформаційного забезпечення професійної діяльності та проведення досліджень прикладного характеру. ПР04. Проводити пошук та обробку науково-технічної інформації з різних джерел та застосовувати її для вирішення конкретних технічних і технологічних завдань. ПР10. Впроваджувати системи управління якістю та безпечністю харчових продуктів. ПР11. Визначати відповідність показників якості сировини, напівфабрикатів і готової продукції нормативним вимогам за допомогою сучасних методів аналізу (або контролю).

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. Характеристика зерна хлібних злаків					
№	тема	Практичне заняття		Само стій	Тематика

Лекція 1	Систематика та класифікація зернових культур	ЛЗ1	Морфологічні особливості будови та хімічний склад плодів та насіння	Змістовий модуль 1. Визначення понять «насіння», «плід», «зернівка» та «зерно». Характеристика рослин за характером використання. Фактори, що впливають на формування якості зерна. Фактори, що сприяють інтенсифікації процесів дихання, проростання та самозігрівання. Ознайомлення з морфологічними особливостями та хімічним складом зерна хлібних злаків, засвоєння методів визначення фізичних властивостей зерна пшениці, жита, тритікале, ячменю, вівса, кукурудзи, проса, сорго, рису, гречихи.
Лекція 2	Формування та визначення якості зерна	ЛЗ2	Визначення технологічних властивостей зерна пшениці, жита, та тритікале	
Лекція 3-4	Характеристика зернових колосових культур	ЛЗ3	Визначення якісних показників зернових культур круп'яного виробництва	
		ЛЗ 4	Визначення фізичних властивостей зерна жита, ячменю, вівса, тритікале	
Модуль 2 Характеристика зернових бобових та ефірно-олійних культур				
Лекція 5-6	Характеристика зерно-бобових культур	ЛЗ 5	Визначення якісних показників зерна проса, сорго, риса та гречки	Змістовий модуль 2. Культури, що відносяться до групи зернобобових та ефірно-олійних культур. Особливості будови рослин та плодів. Особливості хімічного складу та використання зернобобових та ефірно-олійних культур. Олійність. Ознайомлення та засвоєння методів визначення фізичних властивостей гороху, квасолі, чини, сочевиці, нуту, насіння соняшнику, гірчиці. Вимоги до якості та стандарти на насіння.
		ЛЗ 6	Визначення фізичних властивостей зернобобових культур	
Лекція 7	Характеристика олійних та ефірно-олійних культур	ЛЗ7	Визначення фізичних властивостей олійних культур	

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	Додаткова література		
	- Алімов Д.М. Технологія виробництва продукції рослинництва. Д.М. Алімов, Ю.В. Шелестов. Підручник. К.: «Вища школа», 1995. 271с - Паламарчук В.Д., Климчук О.В., Поїшук І.С., Колісник О.М., Борівський А.Ф. Еколого-біологічні та технологічні принципи вирощування польових культур: Навчальний посібник. Вінниця: ФОП Данилюк, 2010. 636 с - Технологія зберігання та переробки сільськогосподарської продукції: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. — К.: КНЕУ, 2005. — 221 с - Подпрятков Г.І., Рожко В.І., Скалецька Л.Ф. Технологія зберігання та переробки продукції рослинництва: підручник. — К. : Аграрна освіта, 2014. — 393 с. 5. Технологія зберігання і переробки зерна : навч. посіб. /Л.М. Пузік, В.К. Пузік; Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. — Х.: ХНАУ, 2013. — 312с	Методичне забезпечення	- Кирилов Ю.Є. Перспективи України на світовому ринку зерна / Ю.Є Кирилов // Економіка АПК. – 2005. – С. 135–139. - Лебідь В.М., К.Є. Прищеп. Сучасний стан ринку зерна України/ В. М. Лебідь, К. Є. Прищеп// Економічний вісник Донбасу. – 2013. – № 1 (31). – С. 131–135. - Димань Т.М. Безпека продовольчої сировини і харчових продуктів: підручник / Т.М. Димань, Т.Г. Мазур. – К.: Академія, 2011. – 520

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ			
	СИСТЕМА	БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ,ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50%від усередненої оцінки за модулі
		до 50	Підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	Відповіді на тестові питання
		до 20	Усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	Результат засвоєння блоку самостійної роботи
НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ			
Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного,проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.			